

بازتعریف نقش مناطق آزاد از «معافیت» تا «مزیت رقابتی»

پیوند اقتصاد ایران و زنجیره‌های ارزش منطقه‌ای با بازتعریف نقش مناطق آزاد

مسیر سرمایه‌گذاری، تولید، صادرات و پیوند اقتصاد ایران با زنجیره‌های ارزش منطقه‌ای از مناطق آزاد می‌گذرد

۱۲۴

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس خبر داد:

بهره‌برداری از ۱۶ پروژه و آغاز عملیات اجرایی ۱۲ طرح با اعتبار ۴ هزار و ۷۶۰ میلیارد تومان در ارس

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس از افتتاح و آغاز عملیات اجرایی ۲۸ پروژه عمرانی، زیربنایی، فرهنگی، آموزشی، ورزشی، گردشگری و صنعتی هم‌زمان با هفته دولت خبر داد و گفت: میزان سرمایه‌گذاری پروژه‌های قابل افتتاح و اعتبار پروژه‌های جدید در مجموع به ۴ هزار و ۷۶۰ میلیارد تومان می‌رسد که نشان دهنده تداوم سرمایه‌گذاری هدفمند ارس در توسعه زیرساخت‌ها، حمایت از بخش خصوصی و ارتقای کیفیت خدمات است.

دکتر هادی مقدم‌زاده گفت: هم‌زمان با هفته دولت ۱۶ پروژه با مجموع سرمایه‌گذاری ۳ هزار و ۲۰۶ میلیارد تومان به بهره‌برداری می‌رسد و عملیات اجرایی ۱۲ پروژه دیگر نیز با اعتبار یک هزار و ۵۵۴ میلیارد تومان آغاز می‌شود.

وی با بیان اینکه رویکرد سازمان بر توسعه متوازن و تکمیل زیرساخت‌های مورد نیاز سرمایه‌گذاری و زندگی در منطقه استوار است، افزود: توسعه ارس را صرفاً در افزایش تعداد پروژه‌ها تعریف نکرده‌ایم؛ اثربخشی سرمایه‌گذاری‌ها در اقتصاد منطقه، تقویت زیرساخت‌های تولید و گردشگری و ارتقای کیفیت زندگی جوامع محلی برای ما اهمیت دارد.

مقدم‌زاده با اشاره به مهم‌ترین پروژه‌های آماده بهره‌برداری از محل اعتبارات سازمان منطقه آزاد ارس گفت: ساختمان فرهنگسرای ارس با ارزش روز ۷۰۰ میلیارد تومان، مجموعه ورزش‌های ساحلی با ارزش ۳۰۰ میلیارد تومان و تقاطع غیرمسطح شریان اصلی ایواغلی - گردیان در محدوده کیلومتر ۶۰،۳۰ تا ۱۴۰،۱۰ با ارزش ۲۵۰ میلیارد تومان از شاخص‌ترین پروژه‌های افتتاحی هستند.

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس از افتتاح و آغاز عملیات اجرایی ۲۸ پروژه عمرانی، زیربنایی، فرهنگی، آموزشی، ورزشی، گردشگری و صنعتی هم‌زمان با هفته دولت خبر داد و گفت: میزان سرمایه‌گذاری پروژه‌های قابل افتتاح و اعتبار پروژه‌های جدید در مجموع به ۴ هزار و ۷۶۰ میلیارد تومان می‌رسد که نشان دهنده تداوم سرمایه‌گذاری هدفمند ارس در توسعه زیرساخت‌ها، حمایت از بخش خصوصی و ارتقای کیفیت خدمات است.

دکتر هادی مقدم‌زاده گفت: هم‌زمان با هفته دولت ۱۶ پروژه با مجموع سرمایه‌گذاری ۳ هزار و ۲۰۶ میلیارد تومان به بهره‌برداری می‌رسد و عملیات اجرایی ۱۲ پروژه دیگر نیز با اعتبار یک هزار و ۵۵۴ میلیارد تومان آغاز می‌شود.

وی با بیان اینکه رویکرد سازمان بر توسعه متوازن و تکمیل زیرساخت‌های مورد نیاز سرمایه‌گذاری و زندگی در منطقه استوار است، افزود: توسعه ارس را صرفاً در افزایش تعداد پروژه‌ها تعریف نکرده‌ایم؛ اثربخشی سرمایه‌گذاری‌ها در اقتصاد منطقه، تقویت زیرساخت‌های تولید و گردشگری و ارتقای کیفیت زندگی جوامع محلی برای ما اهمیت دارد.

مقدم‌زاده با اشاره به مهم‌ترین پروژه‌های آماده بهره‌برداری از محل اعتبارات سازمان منطقه آزاد ارس گفت: ساختمان فرهنگسرای ارس با ارزش روز ۷۰۰ میلیارد تومان، مجموعه ورزش‌های ساحلی با ارزش ۳۰۰ میلیارد تومان و تقاطع غیرمسطح شریان اصلی ایواغلی - گردیان در محدوده کیلومتر ۶۰،۳۰ تا ۱۴۰،۱۰ با ارزش ۲۵۰ میلیارد تومان از شاخص‌ترین پروژه‌های افتتاحی هستند.

منطقه آزاد قشم؛ ساختن آینده در قلب خلیج فارس

تصویر توسعه و ایستادگی در خط مقدم تنگه هرمز

۱۲۴

روایت ۲۰ ماه تحول در کیش؛ از فعال‌سازی سرمایه‌های متوقف‌شده تا صیانت از دارایی‌های راهبردی

۱۲۴

طاغتی مقدم خبر داد:

افتتاح ۲ همت پروژه صنعتی، لجستیکی و حمل‌ونقلی در منطقه آزاد انزلی به مناسبت هفته دولت

شد، دفتر منطقه آزاد نیز در این شهرک مستقر شده و فرآیند صدور جواز تأسیس و پروانه‌های بهره‌برداری در حال انجام است.

معدن و تجارت استان و شرکت شهرک‌های صنعتی تفاهم‌نامه‌ای امضا کرده‌ایم تا صاحبان صنایع را به سمت منطقه آزاد انزلی هدایت کنیم و با استفاده از ظرفیت‌های قانونی، تسهیل‌گری لازم برای تولیدکنندگان انجام شود. وی همچنین آن به مرکز لجستیک خیرداد و افزود: در این زمینه به راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران تفاهم کرده‌ایم تا از ظرفیت این مجموعه برای توسعه فعالیت‌های لجستیکی استفاده شود.

طاغتی مقدم همچنین با اشاره به روند پلاک‌گذاری خودرو در منطقه آزاد انزلی، اظهار کرد: از ابتدای واردات خودرو به منطقه آزاد انزلی تا سال گذشته حدود ۱۴ هزار خودرو پلاک شده بود، اما طی یک‌سال گذشته، یعنی از شهریور ۱۴۰۴ تا امروز، ۱۴ هزار و ۱۳۲ خودرو پلاک شده است؛ یعنی به اندازه مجموع خودروهای پلاک‌شده در تمام سال‌های گذشته. وی با اشاره به ترخیص ۲ هزار و ۵۰۰ خودرو در مرداد ماه، افزود: همکاران ما تلاش مضاعفی می‌کنند و ازحام ایجادشده نیز به این دلیل است که در یک مدت کوتاه، حجم بالایی از خدمات باید ارائه شود، منطقه آزاد انزلی تنها یکی از بخش‌های ارائه‌دهنده این خدمات است و دستگاه‌هایی مانند استاندارد، محیط زیست، گمرک و پلیس نیز در این فرآیند حضور دارند و همه این خدمات باید در یک زمان کوتاه انجام شود.

در جنوب دریای کاسپین به اقیانوس هند نقش‌آفرینی کند.

طاغتی مقدم همچنین گفت: ما امسال برای اولین بار حمل‌ریلی ترانزیت سوخت را در بندر کاسپین داشتیم و هفته گذشته هم حمل یکسره گندم برای استفاده در استان را داشتیم که اگر به موضوع اقتصادی نگاه کنیم برای منطقه درآمدی نداشته، اما در حوزه ملی عملکرد مهمی است. وی با اشاره به الحاق ۲۰ روستا به این منطقه، از برنامه‌ریزی برای فعال‌سازی ظرفیت‌های جدید صنعتی و لجستیکی در محدوده‌های الحاقی خبر داد و اظهار کرد: در حوزه اقتصادی، در شهرک صنعتی خمیران سرمایه‌گذاری خوبی انجام شده و پروژه‌ای با بیش از ۱۲ همت در آن در حال اجراست.

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی افزود: شهرک صنعتی صومعه‌سرا نیز که زیرساخت‌های اولیه آن فراهم شده، دفتر منطقه آزاد در آن راه‌اندازی و همکاران سازمان در آن مستقر شده‌اند و به منطقه الحاق شده است، این شهرک‌ها پیش از الحاق تقریباً از ظرفیت موجود خود استفاده کرده بودند و امکان توسعه چندانی نداشتند، اما با توجه به تجربه شهرک صنعتی شماره یک حسن‌رود، انتظار داریم با الحاق آنها به منطقه آزاد انزلی، رویکرد صاحبان صنایع تغییر کرده و با استفاده از مزیت‌های منطقه آزاد، زمینه حرکت صنایع به سمت تولیدات با ارزش افزوده بالاتر فراهم شود. طاغتی مقدم ادامه داد: در شهرک صنعتی سفیدرود نیز که به منطقه آزاد انزلی الحاق شده، دو پروژه بزرگ امروز افتتاح

وی سیاست‌گذاری دولت و توسعه مراودات با کشورهای همسایه را از دیگر عوامل مؤثر در توسعه بندر شمالی دانست و گفت: باید سهم مشخصی برای بندر شمالی در نظر گرفته شود تا بتوانیم برنامه‌ریزی کنیم؛ با مصوبات دولت طی یک‌سال گذشته این اتفاق افتاده و امیدواریم پایدار باشد.

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی ادامه داد: در ارتباط با کشورهای همسایه و بندر آنها نیز باید با دیپلماسی قوی دستگاه دیپلماسی شرايطی فراهم شود که کشتی‌ها با ما راحت‌تر مرابده داشته باشند. طاغتی مقدم با اشاره به ظرفیت بندر کاسپین اظهار کرد: بندر کاسپین برای ۱۱ میلیون تن کالا در سال طراحی شده است، اما در حال حاضر چهار پست عملیاتی با ظرفیت اسمی دو میلیون تن داریم و امسال عملیات اجرایی چهار پست اسکله دیگر را آغاز می‌کنیم و ظرفیت کنونی دوبرابر خواهد شد.

وی افزود: با توجه به اتصال ریلی بندر کاسپین و چابهار که در ماه‌های آینده به شبکه سراسری ریلی وصل می‌شود، این مسیر شمال - جنوب از خطوط ریلی دیگر هم برقرار خواهد شد و این یعنی ارتباط کشورهای اوراسیا را به راحتی به اقیانوس هند از طریق چابهار خواهیم داشت.

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی ادامه داد: دولت برنامه‌های مختلفی در این زمینه دارد؛ در حوزه شرقی و غربی ریل آنچه‌پرون را داریم، ریل رشت - آستارا را داریم و این پتانسیل در بندر کاسپین وجود دارد که به‌عنوان یک هاب منطقه‌ای

غرب که از چین شروع می‌شود و به بندر آکتائو قزاقستان می‌رود و پس از ورود به کشور از طریق آنچه‌پرون به بندر کاسپین می‌رسد، حمل کالا داشته‌ایم و این مسیر فعال است.

طاغتی مقدم با اشاره به اینکه همین اکنون به همت تجار و بازرگانان کیلانی در منطقه آزاد انزلی حجم بالای کالا در بندر آکتائو داریم که آماده حمل به سمت بندر کاسپین است، ادامه داد: این اقدام‌ها در یک‌سال گذشته و با وجود جنگ و همه‌محدودیت‌ها انجام شده است و امیدواریم با برنامه‌های توسعه‌ای این حجم کالا افزایش پیدا کند. وی با اشاره به واردات کالاهای اساسی از بندر کاسپین اظهار کرد: در همین پنج ماهه گذشته ۳۵۰ هزار تن کالای اساسی شامل گندم، جو، ذرت و روغن از این بندر وارد کشور شده و مهم‌تر اینکه مسیر صادراتی جدید باز کردیم و کالاهای با ارزش صادراتی بالاتر در بندر کاسپین داریم که آماده صادرات به کشورهای هدف هستند. رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با اشاره به ظرفیت سایر بندر شمالی، گفت: ما جز بندر کاسپین امکانات و برنامه‌های خوبی در بندر شمالی از جمله انزلی، امیرآباد و نوشهر داریم.

طاغتی مقدم افزود: افزایش خطوط ریلی بندر کاسپین جزو برنامه‌های ماست و مصوبه آن راه‌فته گذشته از کمیته فنی راه‌آهن گرفتیم و عملیات اجرایی به‌زودی آغاز خواهد شد و تمامی مخازن ما به ریل متصل خواهد شد و حمل یکسره ریلی را خواهیم داشت.

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی، بندر کاسپین را دارای موقعیتی ممتاز از لحاظ فنی در حاشیه دریای کاسپین دانست و افزود: اتصال ریلی بندر کاسپین مزیت جدیدی است که موجب شده مقدمات حضور بازرگانان و تجار برای واردات و صادرات در این بندر فراهم شود. طاغتی مقدم با اشاره به رشد عملکرد بندر کاسپین تصریح کرد: در پنج ماهه نخست امسال در تخلیه و بارگیری؛ یعنی واردات و صادرات، حدود ۲۵ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشتیم و این عدد در دولت چهاردهم نسبت به سال ۱۴۰۳ دو برابر شده است و به همین دلیل در منطقه آزاد انزلی هدف‌گذاری را توسعه زیرساخت‌های لجستیکی بندر کاسپین گذاشتیم.

وی با اشاره به توسعه خطوط ریلی بندر کاسپین گفت: تیرماه ۱۴۰۳ بندر کاسپین به ریل متصل شد، اما ایستگاه کاسپین ساخته نشده بود؛ در توافقی که با شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل‌ونقل وزارت راه و شهرسازی و راه‌آهن جمهوری اسلامی داشتیم، در پیجوجه ایام جنگ و تعطیلات نوروز دو خط به ایستگاه کاسپین افزوده شد که با این اقدام تعداد واگن‌هایی که در بندر کاسپین می‌توانیم پذیرا باشیم، افزایش پیدا کرده است.

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی افزود: در بندر کاسپین با موقعیتی که به وجود آورده‌ایم، مسیر تمام‌ریلی از چین به بندر کاسپین داریم و در همین ایام چنگ تحمیلی سوم، از طریق کریدور شرق به

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با تشریح اقدام‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای این سازمان در حوزه‌های مختلف از افتتاح ۲ همت پروژه صنعتی، حمل‌ونقل، لجستیک و انبارداری و آغاز عملیات اجرایی پروژه‌هایی به ارزش ۱۰ هزار میلیارد تومان به مناسبت هفته دولت خبر داد.

مصطفی طاغتی مقدم «رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان» با اشاره به اینکه ۲ همت پروژه صنعتی، حمل‌ونقل، لجستیک و انبارداری رسماً افتتاح خواهد شد، اظهار داشت: این پروژه‌ها برای ۲۵۰ نفر در استان اشتغال‌زایی می‌کند و امیدواریم پروژه‌های دیگری که عملیات اجرایی آنها در همین هفته با ۱۰ هزار میلیارد تومان آغاز می‌شود، نوید خوبی برای افزایش آمار اشتغال در استان باشد. وی با اشاره به اهمیت بندر شمالی کشور در دوران پساچنگ گفت: در زمان پساچنگ اهمیت بندر شمالی برای کشور مشخص شده و این اهمیت را در رشد عملکرد بندر شمالی، خصوصاً بندر کاسپین شاهدیم.

منطقه آزاد قشم؛ ساختن آینده

در قلب خلیج فارس

تصویر توسعه و ایستادگی در خط مقدم تنگه هرمز

قشم در قلب تنگه هرمز، امروز در حال ساختن تصویری از آینده است؛ آینده‌ای که توسعه زیرساخت‌ها در آن، قطعات یک پازل برای زندگی بهتر جامعه محلی و فراهم کردن بسترهای تازه برای گردشگری و رونق اقتصادی است. شتاب گرفتن اجرای طرح‌های توسعه‌ای در دوره جدید، از تأمین آب پایدار و گسترش شبکه راه‌ها تا تقویت تجارت و پیگیری پل خلیج فارس، قرار است دسترسی مردم به خدمات و فرصت‌های توسعه را آسان‌تر کند و هم‌زمان قشم را برای میزبانی از گردشگران آماده کند و بستری تکنولوژیک باشد برای نسل جوان یا همان نسل Z. در این میان، ژئوپارک جهانی قشم به‌عنوان سرمایه‌ای منحصربه‌فرد، بخشی جدایی‌ناپذیر از آینده گردشگری جزیره بوده و هست. قشم در روزهای جنگ و حال

سکوت صحنه نبرد، نماینده ایران در ساخت خلیج فارس است و عزم کرده تا در مسیر توسعه و آینده کشور نیز تصویری از توانمندی و ظرفیت‌های ایران را در این پهنه راهبردی و ژئوپولیتیک بازسازی و ارائه دهد. قشم در ایامی که تنگه هرمز یکی از حساس‌ترین نقاط جهان است و جزیره نیز بیش از نقاط دیگر کشور در ایام جنگ رمضان درگیر آتار مستقیم و آسیب به بخشی از زیرساخت‌های حیاتی خود بود، متوقف نشد. اجرای طرح‌های توسعه‌محور در این جزیره نه به تعویق افتاد و نه از اولویت خارج شد؛ بلکه در بسیاری از حوزه‌ها با شتاب بیشتری نیز ادامه یافت. از تأمین آب پایدار و توسعه شبکه بزرگراهی تا پیگیری پرقدرت پروژه ملی پل خلیج فارس، بازتعریف مناسبات بین‌المللی این جزیره و ساخت مسیرهای تجاری با عمان تا مجموعه‌ای از طرح‌های عمرانی در قشم در حال اجراست که هدف مشترک آن‌ها یک امر است: ساختن زیرساخت‌های تاب‌آور برای جزیره‌ای که هم‌زمان نیازهای مردمی را تأمین کند و توانان توجه به اهمیت این نقطه استراتژیک در کشور که برای آینده اقتصادی ایران نیز می‌تواند نقش‌آفرین باشد.

هفته دولت امسال برای قشم، روایتی است از جزیره‌ای که در قلب تنگه هرمز و در ایام جنگ، در روزهای سکوت صحنه نبرد و تجاوزهای دشمن از حیث نظامی و اقتصادی، توانست به پشتوانه مردم و عزم مدیران در صحنه مسیر عمران، تولید، تجارت و خدمت‌رسانی و توسعه را پیش ببرد و ادامه دهد. در این میان، جاده، آب پایدار، مسکن و پل خلیج فارس به‌عنوان چهار اولویت اصلی عمرانی سال ۱۴۰۵ تعریف شده‌اند و پروژه‌های زیرساختی نیز با رویکرد جدید «رونشمار اجرا» و پایش مستمر دنبال می‌شوند.

آب؛ اولویت نخست برای آینده قشم / سرمایه‌گذاری ۱۲۰۰ میلیارد تومانی منطقه آزاد قشم برای آب

برای جزیره‌ای که رشد جمعیت، توسعه گردشگری و فعالیت‌های صنعتی و اقتصادی

یکی از مهم‌ترین مطالبات اهالی جزیره و پیش نیازهای توسعه می‌باشد، برنامه‌ریزی انجام‌شده برای یک‌سال آینده، تکمیل حدود ۲۰۰ کیلومتر مسیر جدید را هدف‌گذاری کرده است؛ به این معنا که مجموع جاده‌های قشم به حدود ۳۰۰ کیلومتر خواهد رسید. این حجم از عملیات عمرانی، یکی از بزرگ‌ترین برنامه‌های توسعه شبکه راه جزیره در سال‌های اخیر محسوب می‌شود.

در همین چارچوب، عملیات اجرایی تکمیل قطعه دوم بزرگراه مرکزی قشم به طول ۲۲ کیلومتر در دو مسیر رفت و برگشت با اعتبار ۱۰ هزار میلیارد ریال آغاز شده است. فاز نخست این پروژه در دو دوره ۱۹۲ روزه

اول اسفند ۱۴۰۵ است. در محور سوزا - زیرانگ - رمانک نیز عملیات اجرایی فاز نخست تکمیل، تعریض و احداث مسیر به طول هشتاد و نیم کیلومتر و یا اعتبار چهار هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال آغاز شده است؛ پروژه‌ای که با تکمیل آن، یکی دیگر از محوره‌های مهم ارتباطی جنوب و مرکز جزیره ارتقا خواهد یافت.

محور ساحل جنوبی نیز در حال تکمیل است؛ مسیری حدود ۳۰ کیلومتری از شهر قشم تا سوزا که در هفته دولت امسال بیش از ۱۲ کیلومتر از زیر بار ترافیک می‌رود و ۱۲ کیلومتر دیگر نیز تا دهه فجر به بهره‌برداری خواهد رسید. در بخش دیگری از این شبکه، قطعه چهارم بزرگراه خلیج فارس در حدفاصل بندر شهید کاوه تا سه‌راهی لنج‌سازی به طول ۱۸ کیلومتر در مسیر برگشت در حال اجراست و سه پیمانکار به‌صورت هم‌زمان در آن فعالیت دارند.

جاده فرودگاه به گوران و سپس ادامه آن تا باسعیدو به طول حدود ۷۰ کیلومتر نیز از دیگر پروژه‌هایی است که می‌تواند دسترسی روستاهای غرب جزیره به یک مسیر ایمن را بهبود دهد و زمینه اتصال بهتر ظرفیت‌های مختلف قشم به شبکه اصلی حمل‌ونقل را فراهم کند.

این پروژه‌ها در کنار هم، تصویری از یک سیاست مشخص را ترسیم می‌کنند: توسعه راه‌ها برای آن‌که توسعه در قشم محدود به یک نقطه از جزیره نماند و فرصت‌های اقتصادی، گردشگری و اجتماعی به سراسر این پهنه جغرافیایی برسد.

پل خلیج فارس؛ پروژه‌ای ملی و دیرینه
در کنار شبکه راهی، پروژه ملی پل

خلیج فارس جایگاه ویژه‌ای در آینده اقتصادی قشم دارد. پیگیری این پروژه با هدف سرعت بخشی به روند اجرا در دستور کار قرار گرفته و این طرح به‌عنوان حلقه اتصال قشم به شبکه سراسرزمین اصلی، نقش مهمی در آینده ترانزیتی، تجاری و لجستیکی جزیره ایفا می‌کند.

پل خلیج فارس برای قشم بخشی از تصویری بزرگ‌تر برای تبدیل جزیره به یک کانون پیونددهنده میان اقتصاد ایران و مسیرهای دریایی منطقه است. از همین رو، تسریع در روند اجرای آن در کنار توسعه جاده‌های داخلی، بخشی از یک زنجیره زیرساختی واحد تلقی می‌شود.

تجارت؛ قشم در حال بازتعریف مسیرهای خود؛ خط تجاری عمان و گسترش اقتصادی روابط بین‌الملل

توسعه زیرساختی در قشم هم‌زمان با تلاش برای حفظ جریان اقتصاد و تجارت دنبال شده است. این اهمیت زمانی بیشتر می‌شود که بدانیم جزیره در قلب تنگه هرمز، در یکی از حساس‌ترین کریدورهای دریایی جهان، روزهای جنگ را پشت سر گذاشته است.

با وجود آسیب به برخی زیرساخت‌های بندری، فعالیت اقتصادی متوقف نشد. پس از چندین نوبت حمله به بندر بهم، سازمان منطقه آزاد قشم برای استمرار تجارت محلی دریایی، به‌سرعت ساماندهی چند اسکله از جمله اسکله‌های سوزا، سلخ و رمچاه را در دستور کار قرار داد.

هم‌زمان، کریدر در دریایی قشم - عمان فعال شد؛ مسیری که در شرایط جدید، به یکی از مسیرهای پشتیبان تجارت و تأمین کالا و خودرو برای جزیره تبدیل شده است. ورود محموله‌های متعدد خودروهای خارجی به قشم در دوره پس از جنگ، بخشی از ظرفیت این مسیر جدید را نمایان کرد. از سوی دیگر، راینر برای اخذ مجوزهای لازم در سطح ملی با هدف تبدیل قشم به مبدأ کالاهای ته‌لنجی کشور نیز در حال پیگیری است؛ اقدامی که می‌تواند جایگاه جزیره را در تجارت دریایی و تأمین کالا تقویت کند.

در حوزه خودرو نیز زیرساخت و مقدمات اجرای طرح تردد خودروهای پلاک منطقه آزاد قشم در سراسر استان هرمزگان فراهم شده است؛ اقدامی که می‌تواند ظرفیت اقتصادی خودروهای منطقه آزاد را برای مردم و فعالان

اقتصادی گسترده‌تر کند.

مشوق‌های اقتصادی؛ حفظ توسعه تولید در شرایط جنگی

تداوم فعالیت اقتصادی در شرایط جنگ، نیازمند حمایت مستقیم از فعالان اقتصادی است. سازمان منطقه آزاد قشم در همین راستا مجموعه‌ای از مشوق‌ها را برای کاهش هزینه‌های کسب‌وکار و حمایت از تولیدکنندگان در نظر گرفته است.

از جمله این اقدام‌ها، ارائه مشوق ۵۰ درصدی برای صدور مجوز کسب‌وکار و تثبیت عوارض پروانه کسب در سال جاری بر مبنای تعرفه سال ۱۴۰۴ است.

عوارض مربوط به جواز تأسیس، پروانه بهره‌برداری، پروانه ساختمانی، حق شارژ و برداشت از معادن نیز از ابتدا با هدف حمایت از تولیدکنندگان مستقر در جزیره، پایین‌تر از سرزمین اصلی تعیین شده و در شرایط فعلی نیز بدون افزایش و مطابق مصوبه سال ۱۴۰۴

در حوزه اراضی صنعتی نیز با توجه به شرایط خاص اقتصادی ناشی از جنگ، قیمت اراضی تحت مدیریت سازمان برای نیمه نخست سال ۱۴۰۵ بدون افزایش یا حداکثر با رشد ۱۰ درصدی نسبت به سال گذشته تعیین شده است.

این مجموعه سیاست‌ها در کنار توسعه زیرساخت، یک پیام روشن برای فعالان اقتصادی دارد: قشم در شرایط دشوار نیز تلاش می‌کند محیط فعالیت اقتصادی را قابل پیش‌بینی و کم‌هزینه‌تر نگه دارد.

گمرک؛ خط مقدم تداوم تجارت در روزهای جنگ

در کنار بنادر و مسیرهای دریایی، گمرک سازمان منطقه آزاد قشم نیز در ماه‌های اخیر یکی از حلقه‌های اصلی حفظ جریان تجارت در جزیره بوده است؛ مجموعه‌ای که در شرایط خاص ناشی از جنگ و آسیب به بخشی از زیرساخت‌های بندری، فعالیت خود را متوقف نکرد و با حضور مستمر کارکنان، فرآیندهای گمرکی، ترخیص کالا و خودرو را ادامه داد.

در این دوره، حدود ۶ هزار TEU کانتینر در بنادر و زیرساخت‌های تجاری قشم تخلیه و بارگیری شده است؛ آماری که نشان می‌دهد جریان ورود و خروج کالا، با وجود محدودیت‌ها و شرایط دشوار، همچنان در جزیره برقرار مانده است.

تسهیل و تسریع تشریفات گمرکی، تعیین تکلیف محموله‌های موجود، همکاری با دستگاه‌های اجرایی و نظارتی و تلاش برای رفع موانع پیش روی صاحبان کالا و فعالان اقتصادی، بخشی از اقدام‌هایی بوده که در این مدت دنبال شده است.

در حوزه خودرو نیز گمرک سازمان منطقه آزاد قشم با مدیریت فرآیندهای ارزیابی و اظهار کالا، اخذ حقوق و عوارض و هماهنگی با دستگاه‌های مرتبط، روند ترخیص خودروهای وارداتی را پیگیری کرده تا این بخش از تجارت نیز با کمترین وقفه ادامه پیدا کند.

این اقدام‌ها در شرایطی انجام شد که کارکنان گمرک عملاً در خط مقدم اقتصاد منطقه قرار داشتند؛ جایی که استمرار فعالیت آنها تنها به انجام تشریفات اداری محدود نمی‌شد، بلکه بخشی از زنجیره تأمین

کالا، تجارت و درآمدهای اقتصادی جزیره به تداوم همین فرآیندها وابسته بود.

توسعه فرهنگی و آموزشی در کنار اقتصاد و گردشگری

تصویر قشم در روزهای جنگ و پس از آن تنها به پروژه‌های عمرانی و اقتصادی محدود نمی‌شود. توسعه پایدار زمانی معنا پیدا می‌کند که هم‌زمان با ساخت جاده و زیرساخت، سرمایه انسانی و اجتماعی نیز تقویت شود.

در حوزه آموزش و پرورش، تمرکز بر توسعه نیروی انسانی و زیرساخت‌های آموزشی در دستور کار قرار گرفته است. یکی از نمونه‌های این رویکرد، اختصاص ۳۰ میلیارد تومان از سوی سازمان منطقه آزاد قشم برای تکمیل مدرسه ابتدایی بلال است؛ پروژه‌ای که مقرر شده عملیات تکمیل آن تا همراه به پایان برسد.

به علاوه عملیات اجرایی بازسازی و آماده‌سازی مجتمع بزرگ آموزشی جزیره قشم نیز در هفته دولت کلید خورد و قرار شد ویلاهای منتسب به ریاست جمهوری در اختیار آینده سازان کشور قرار بگیرد.

این نگاه نشان می‌دهد برنامه توسعه قشم قرار نیست تنها با کیلومتر جاده، ظرفیت آب‌شیرین کن یا حجم سرمایه‌گذاری سنجیده شود؛ کیفیت زندگی مردم، آموزش، دسترسی به خدمات و ایجاد فرصت‌های برابر نیز بخشی از همین مسیر است.

جزیره‌ای که در بحران، مسیر آینده را می‌سازد

در جزیره‌ای که در قلب تنگه هرمز قرار دارد و در جریان جنگ، هم با تهدیدهای مستقیم و هم با اختلال در بخشی از زیرساخت‌های حیاتی و تجاری مواجه شد، برنامه‌ریزی برای آینده همچنان ادامه دارد: برای آب پایدار، برای ۲۵۰ کیلومتر جاده جدید، برای شتاب بخشی به پل خلیج فارس، برای استمرار تجارت با عمان و سایر کشورهای حوزه خلیج فارس، برای تأمین کالا و خودرو، برای حمایت از تولید و برای تقویت زیرساخت‌های قشمی.

قشم امروز در نقطه‌ای قرار گرفته که توسعه زیرساختی و تاب‌آوری اقتصادی دو مسیر جدا از هم نیستند؛ بلکه یک برنامه واحد را تشکیل می‌دهند. آبی که باید پایدار شود، جاده‌ای که باید روستاها و شهرها را به هم نزدیک کند، پلی که باید قشم را به سرزمین اصلی متصل کند و تجارتی که باید در سخت‌ترین روزها متوقف نشود و با حمایت مردمی به مسیر خود ادامه دهد، برای ایران، برای کشوری که در اوج تجاوزات دشمن از پای ننشست و ایستاد؛ و قشم را می‌توان شاهد مثالی برای این ایستادگی و تلاش برای توسعه دانست.

روایت ۲۰ ماه تحول در کیش؛

از فعال سازی سرمایه‌های متوقف‌شده تا صیانت از دارایی‌های راهبردی

کارنامه ۲۰ ماه گذشته منطقه آزاد کیش، تصویری چند وجهی از روندی ارائه می‌دهد که در آن جذب سرمایه‌های جدید، تعیین تکلیف پروژه‌های متوقف‌شده، توسعه زیرساخت‌های حیاتی، رونق گردشگری و تجارت، حمایت از اقتصاد محلی و صیانت از دارایی‌های راهبردی جزیره به‌صورت هم‌زمان دنبال شده است؛ مسیری که ثبت حدود ۹۸ هزار میلیارد تومان قرارداد سرمایه‌گذاری، آزادسازی حدود ۱۱۰ همت سرمایه متوقف‌شده، بازگشت بیش از ۴۱۱ هکتار زمین به چرخه مدیریت عمومی و توقف فرآیند واگذاری کیش‌ایر، تنها بخشی از نتایج آن را تشکیل می‌دهد.

هم‌زمان با هفته دولت، مرور عملکرد ۲۰ ماه گذشته نشان می‌دهد برنامه‌های اجرایی این دوره صرفاً بر تعریف پروژه‌های جدید استوار نبوده است. در کنار جذب سرمایه و آغاز طرح‌های توسعه‌ای، باز کردن گره پرونده‌های سنواتی، فعال‌سازی دارایی‌های متوقف‌شده، تقویت زیرساخت‌های آب و برق، توجه به مسکن و سلامت، توسعه ظرفیت‌های گردشگری و حمل‌ونقل و افزایش آمادگی جزیره در برابر شرایط بحرانی نیز در دستور کار قرار گرفته است.

سرمایه‌گذاری: ۹۸ همت قرارداد جدید در کنار احیای ۱۱۰ همت سرمایه متوقف‌شده

یکی از شاخص‌ترین بخش‌های این کارنامه به حوزه سرمایه‌گذاری مربوط می‌شود. براساس تازه‌ترین آمار اعلام‌شده، در ۲۰ ماه گذشته حدود ۹۸ هزار میلیارد تومان قرارداد سرمایه‌گذاری در کیش ثبت شده است؛ قراردادهایی که فرآیند انعقاد و دریافت پلاش پرداخت آنها انجام شده و حجم آنها در مقایسه با دوره ۲۰ ماهه پیش از آن حدود هفت برابر افزایش یافته است. این نتایج از آن جهت اهمیت دارد که نشان می‌دهد رقم اعلام‌شده صرفاً مجموعه پیشنهادهای سرمایه‌گذاری نیست و پروژه‌های یک مرحله عملیاتی از فرآیند سرمایه‌گذاری را پشت سر گذاشته‌اند.

در حوزه سرمایه‌گذاری خارجی نیز جذب ۱۵۰ میلیون دلار سرمایه برای احداث یک مجموعه بزرگ هتلی اعلام شده است. در جزیره‌ای که گردشگری یکی از محورهای اصلی اقتصاد آن محسوب می‌شود، افزایش ظرفیت اقامتی تنها به صنعت هتل‌داری محدود نمی‌ماند و می‌تواند رزچیره‌ای از فعالیت‌ها در حوزه اشتغال، حمل‌ونقل، پذیرایی، تفریحات، مراکز تجاری و خدمات شهری را نیز فعال کند. اما بخش مهم دیگری از سیاست سرمایه‌گذاری این دوره به سرمایه‌های جدید مربوط نیست؛ بلکه به سرمایه‌هایی بازمی‌گردد که سال‌ها در پروژه‌های متوقف‌شده باقی مانده بودند. بررسی پرونده‌های کلان و سنواتی نشان داد بیش از ۳۲ پرونده با مجموع بیش از ۴۱۰ سال توقف در جزیره وجود داشته که ارزش اولیه آنها بیش از ۲۰۰ همت برآورد شده است.

برای تعیین تکلیف این پروژه‌ها، کمیسیون رفع موانع پروژه‌های کلان و سنواتی با مشارکت بخش‌های مرتبط و دستگاه‌های نظارتی فعال شد و در نهایت ۱۸ پروژه به نتیجه رسید. این پروژه‌ها بیش از ۹۹۳ هزار مترمربع اراضی و حدود ۸۴ هزار مترمربع رزینرا را دربر می‌گیرند و ارزش آنها حدود ۱۱۰ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. برنامه‌ریزی برای تعیین تکلیف بخش دیگری از این پرونده‌ها نیز ادامه دارد.

این بخش از عملکرد، در شرایط جغرافیایی کیش اهمیت دوچندانی دارد. در جزیره‌ای با محدودیت جدی زمین، توقف طولانی یک پروژه فقط به معنای خواب سرمایه نیست؛ بلکه زمین، ظرفیت ساخت، زیرساخت و فرصت توسعه را نیز برای سال‌ها از چرخه اقتصادی خارج می‌کند. از این رو، فعال‌سازی پروژه‌های سنواتی را می‌توان در کنار جذب سرمایه‌های جدید، یکی از دو ضلع اصلی سیاست سرمایه‌گذاری این دوره دانست.

تجارت: نراز مثبت ۹۰ میلیون دلاری و حرکت به سمت ابزارهای جدید تأمین مالی

حرکت ایجادشده در سرمایه‌گذاری با تغییر در شاخص‌های تجاری نیز همراه بوده است. براساس آمار اعلام‌شده، ارزش صادرات کالا و خدمات کیش به ۳۹۷ میلیون دلار رسیده و تراز تجاری منطقه با ۹۰ میلیون دلار مثبت، مثبت شده است. صادرات خدمات فنی و مهندسی نیز ۲۲ درصد رشد داشته است.

در کنار تجارت متعارف، تنوع بخشی به روش‌های تأمین مالی پروژه‌ها نیز در برنامه اقتصادی منطقه قرار گرفته است. پیگیری توکن‌سازی دارایی‌ها،

استفاده از روش‌های نوین تأمین مالی و فراهم کردن بسترهای لازم برای فعالیت‌های مالی بین‌المللی، بخشی از تلاش برای ایجاد ابزارهایی است که بتواند منابع مورد نیاز پروژه‌های بزرگ را از مسیرهایی فراتر از روش‌های سنتی تأمین کند.

فعال‌سازی ظرفیت واردات کالای ملوانی و توسعه زیرساخت‌های بندری و لجستیکی نیز در همین چارچوب دنبال شده است. این رویکرد از یک سو ظرفیت تجاری بندر کیش را تقویت می‌کند و از سوی دیگر می‌تواند به متنوع‌تر شدن ساختار اقتصادی جزیره و کاهش وابستگی کامل بازار به گردشگری کمک کند.

عمران: افزایش حجم عملیات و حرکت پروژه‌ها از مجوز تا بهره‌برداری

در حوزه عمران و ساخت‌وساز نیز افزایش فعالیت‌ها از دیگر محورهای کارنامه این دوره بوده است. براساس داده‌های تجمعی گزارش عملکرد، حجم عملیات عمرانی در کیش طی این دوره پنج برابر شده و ۷۳۷ هزار مترمربع پروانه ساختمانی صادر شده است؛ شاخصی که نسبت به دوره مورد مقایسه رشد قابل توجهی را نشان می‌دهد. در همین مدت پیش از ۷۶۴ هزار مترمربع گواهی پایان کار نیز صادر شده است. هم‌زمانی افزایش صدور پروانه با حجم بالای پایان کار، نشان می‌دهد تحرک عمرانی فقط به ورود پروژه‌های تازه به مرحله ساخت محدود نبوده و بخشی از طرح‌های قبلی نیز از مرحله ساخت عبور کرده و به تکمیل رسیده‌اند.

در بخش عملکرد اقتصادی سازمان نیز سود سال ۱۴۰۴ نسبت به سال ۱۴۰۳ حدود چهار برابر شده است. از سوی دیگر، برنامه پروژه‌های پیش رو نشان می‌دهد این روند قیار است در ماه‌های آینده نیز ادامه پیدا کند؛ به‌گونه‌ای که از هفته دولت تا روز ویز کیش در ۲۰ آبان ۱۴۰۵، بیش از ۷۰ هزار میلیارد تومان پروژه برای بهره‌برداری و حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان پروژه برای آغاز عملیات اجرایی پیش‌بینی شده است.

در نتیجه، تصویر بخش عمرانی را باید در سه سطح دید: پروژه‌هایی که پس از سال‌ها توقف دوباره فعال شده‌اند، پروژه‌هایی که هم‌اکنون در حال ساخت هستند و طرح‌هایی که برای ماه‌های آینده به مرحله بهره‌برداری یا آغاز عملیات اجرایی خواهند رسید.

انرژی: از رفع ناترازی تا هدف‌گذاری ۹۰ مگاوات انرژی خورشیدی

تأمین پایدار آب و برق یکی از بنیادی‌ترین الزامات توسعه کیش است. افزایش ساخت‌وساز، توسعه هتل‌ها و مراکز تجاری و ورود پروژه‌های سرمایه‌گذاری جدید، بدون ایجاد ظرفیت متناسب در حوزه انرژی می‌تواند توسعه اقتصادی را با محدودیت روبه‌رو کند.

براساس تازه‌ترین گزارش عملکرد، ناترازی تولید آب و برق کیش به صفر رسیده و در کنار حفظ و بهسازی ظرفیت‌های موجود، توسعه منابع جدید تولید انرژی نیز دنبال شده است.

در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر نیز برنامه از یک پروژه حدود ۲۴ مگاواتی فراتر رفته و هدف کلان ایجاد ۹۰ مگاوات ظرفیت خورشیدی برای جزیره تعریف شده است. تاکنون تجهیزات مربوط به ۲۴ مگاوات وارد کیش شده که سه مگاوات آن نصب شده، شش مگاوات در مرحله نصب قرار دارد و زمین مورد نیاز برای ۱۵ مگاوات باقی‌مانده نیز در حال آماده‌سازی است. هم‌زمان تجهیزات لازم برای افزایش ۳۵ مگاواتی ظرفیت تولید برق نیز خریداری شده است.

به این ترتیب، سیاست انرژی در این دوره دو مسیر مکمل را دنبال می‌کند: افزایش پایداری ظرفیت‌های فعلی و حرکت تدریجی به سمت سهم بیشتر انرژی‌های پاک. چنین برنامه‌ای برای جزیره‌ای که بخش قابل توجهی از اقتصاد آن بر

گردشگری و کیفیت محیط‌زیست استوار است، علاوه بر تأمین انرژی، یک مؤلفه توسعه پایدار نیز محسوب می‌شود.

مسکن: از یک پروژه منفرد به برنامه‌ای برای بومیان، کارکنان و نیروی کار

مسکن نیز در این دوره از قالب یک پروژه منفرد خارج شده و به یکی از برنامه‌های چندبخشی توسعه کیش تبدیل شده است. افزایش هزینه سکونت در جزیره، به‌ویژه برای معلمان، کادر درمان، کارکنان خدمات عمومی، کارکنان بخش خصوصی و نیروهای کارگری، در سال‌های گذشته به یکی از عوامل مؤثر بر ماندگاری نیروی انسانی تبدیل شده است. در برنامه جدید، تأمین مسکن در قالب چند مسیر شامل مسکن بومیان، مسکن خدمت، مسکن سازمانی، مسکن پرسنلی و اسکان کارگری دنبال می‌شود. برای طرح مسکن خدمت حدود دو هزار واحد پیش‌بینی شده که نزدیک به نیمی از ظرفیت آن در فراخوان مرحله نخست عرضه شده و مرحله دوم نیز برای جذب سرمایه‌گذار آماده است. مدیریت این طرح به شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه کیش سپرده شده تا از طریق جذب سرمایه‌گذار و انتخاب سازنده، پروژه را پیش‌ببرد. در فراخوان نخست ۱۳ سرمایه‌گذار پیشنهادهای خود را ارائه کردند و پس از ارزیابی، سرمایه‌گذار طرح انتخاب شد. بخشی از ظرفیت مسکن خدمت نیز برای معلمان، کادر درمان، کارکنان خدمات عمومی و گروهی از فعالان اقتصادی جزیره در نظر گرفته شد است.

برای بومیان نیز مدل اجاره به شرط تملیک بلندمدت دنبال شده و برای اسکان کارگری، به‌جای قطعه‌بندی گسترده زمین، ایجاد مجموعه‌های متمرکز با ظرفیت مشخص و امکانات رفاهی در برنامه قرار گرفته است. این نگاه، مسکن را از یک مسئله صرفاً ساختمانی به بخشی از زیرساخت حفظ نیروی انسانی و استمرار فعالیت‌های اقتصادی جزیره تبدیل می‌کند.

سلامت: پایان یک بلاتکلیفی ۳۰ ساله در بیمارستان کیش

در حوزه سلامت، اخذ پروانه بهره‌برداری بیمارستان کیش پس از حدود سه دهه، یکی از مهمترین اقدام‌های حقوقی و اجرایی این بخش به شمار می‌رود. مسئله فقط دریافت یک مجوز اداری نبود؛ نبود پروانه بهره‌برداری، مجموعه درمانی جزیره را با مسائل حرفه‌ای، مدیریتی و حقوقی مواجه می‌کرد و تعیین تکلیف آن، بخشی از زیرساخت قانونی فعالیت بیمارستان را تثبیت کرده است. در کنار آن، افزایش حضور پزشکان متخصص و فوق تخصص و توسعه خدمات درمانی نیز دنبال شده است. اهمیت این مسئله در کیش تنها به جمعیت ساکن محدود نیست؛ جزیره در دوره‌های مختلف سال پذیرای جمعیت قابل توجهی از گردشگران است و کیفیت خدمات درمانی، بخشی از زیرساخت یک مقصد گردشگری امن و پایدار محسوب می‌شود.

گردشگری: رکورد اقامت و رشد قابل توجه بازار خارجی

گردشگری، به‌عنوان یکی از پایه‌های اصلی اقتصاد کیش، در این دوره شاخص‌های متفاوتی را تجربه کرده است. یکی از رکوردهای ثبت‌شده، ۲۸۰ هزار نفر-شب اقامت در شهریور و مهر ۱۴۰۴ بوده است؛ رقمی که به‌عنوان یک رکورد تاریخی در اقامت جزیره اعلام شد.

در حوزه گردشگری خارجی نیز تعداد گردشگران خارجی در دوره مورد بررسی پنج برابر شده و میزان اقامت آنان در هتل‌های جزیره ۴۴۸ درصد رشد داشته است. افزایش پروازهای خارجی و توسعه ارتباط با بازارهای منطقه‌ای نیز بخشی از سیاست گسترش گردشگری بین‌المللی کیش بوده است.

کسب رتبه نخست کشور در حوزه خدمات فرودگاهی و انتخاب بندر کیش به‌عنوان بندر ممتاز گردشگری، دو شاخص دیگر این بخش هستند. اهمیت این دو مجموعه برای کیش فراتر از یک رتبه خدماتی است؛ زیرا برخلاف بسیاری از شهرهای کشور، فرودگاه و بندر در عمل دو دروازه اصلی ورود و خروج مسافر به جزیره‌اند و کیفیت عملکرد آنها مستقیماً بر ظرفیت گردشگری و تجربه سفر اثر می‌گذارد.

از سوی دیگر، توسعه زیرساخت‌های فرودگاهی، به‌ویژه باند جنوبی و تجهیزات ناوبری و روشنایی پیشرفته، ظرفیت فرودگاه را برای انجام پروازهای ایمن‌تر در شرایط مختلف جوی افزایش داده و بخشی از سرمایه‌گذاری زیرساختی مورد نیاز برای توسعه آینده حمل‌ونقل هوایی جزیره را فراهم کرده است.

۳۶ هزار میلیارد ریال تسهیلات برای تقویت گردش مالی در اقتصاد محلی

رشد گردشگری زمانی می‌تواند اثر گسترده‌تری بر اقتصاد جزیره داشته باشد که گردش مالی حاصل از حضور مسافران به بازارها و کسب‌وکارهای محلی منتقل شود. در این چارچوب، از ۳۳ هزار میلیارد ریال تسهیلات خرید و ۱۳ هزار میلیارد ریال تسهیلات مستقیم در نظر گرفته شده که مجموع آنها به ۳۶ هزار میلیارد ریال می‌رسد.

تسهیلات خرید، افزایش قدرت تقاضا و هدایت بخشی از منابع به بازارها و مراکز خدماتی را هدف قرار می‌دهد و تسهیلات مستقیم نیز بخشی از نیاز مالی فعالان اقتصادی را پوشش می‌دهد. تجربه اجرای طرح‌های تسهیلاتی پیشین نیز نشان داده است که در صورت برخورداری از جامعه مخاطب گسترده، این ابزار می‌تواند به گردش مجدد منابع در بازار جزیره کمک کند.

تاب‌آوری در بحران: از جابه‌جایی مسافرتا ذخایر راهبردی و حمایت از کسب‌وکارها

ویژگی جزیره‌ای کیش سبب می‌شود اختلال در حمل‌ونقل هوایی یا دریایی، آثار خود را با سرعت بیشتری بر سفر، تأمین کالا، هتل‌ها، بازارها و خدمات عمومی نشان دهد. از همین رو، بخش مهمی از عملکرد این دوره به افزایش تاب‌آوری در شرایط ویژه اختصاص یافته است.

براساس داده‌های گزارش عملکرد، در اوج محدودیت‌های پروازی بیش از ۶۳ هزار مسافر از مسیرهای جایگزین جابه‌جا شدند، هشت نقطه اسکان اضطراری تجهیز شد و ذخایر راهبردی مورد نیاز برای ۲۰ هزار نفر به مدت چهار ماه تأمین شد. این اقدام‌ها سه نیاز هم‌زمان را پوشش می‌داد: مدیریت جابه‌جایی جمعیت، ایجاد ظرفیت اسکان اضطراری و اطمینان از دسترسی به اقلام مورد نیاز در صورت اختلال در رزچیره تأمین.

در کنار اقدام‌های لجستیکی، ساختار مدیریت بحران و پدافند نیز به یکدیگر نزدیک‌تر شده و سناریوهای مختلف برای مواجهه با شرایط ویژه تدوین شده است. هدف از این برنامه‌ها، عبور از مدیریت واکنشی بحران و حرکت به سمت آمادگی پیشینی برای موقعیت‌هایی است که ممکن است چند زیرساخت یا بخش اقتصادی جزیره را هم‌زمان درگیر کند.

تبعات بحران فقط به جابه‌جایی مسافر محدود نبود و بازار و فعالان اقتصادی نیز تحت تأثیر کاهش سفر قرار گرفتند. اجرای طرح بهار مهربانی، پیش‌بینی بخشودگی‌هایی در اجاره‌بها و پیگیری استمهال یا حمایت‌های مالیاتی و بیمه‌ای از جمله اقدام‌هایی بود که برای کاهش فشار بر کسب‌وکارها در نبال شد.

برگزاری میز خدمت وزارت اقتصاد نیز در ادامه همین رویکرد حمایتی انجام شد. این میز به مدت سه روز با حضور کارشناسان و نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی در کیش فعالیت کرد تا فعالان اقتصادی برای استفاده از تسهیلاتی از جمله سرمایه

دنبال شده است. ورود خودروهای جدید پس از دوره‌ای از محدودیت، علاوه بر پاسخ به تقاضای ساکنان، بر کیفیت ناوگان خدماتی و گردشگری جزیره نیز اثرگذار بوده است.

در بخش حمل‌ونقل عمومی، نوسازی تاکسی‌های فرسوده با شتاب بیشتری دنبال شده و تاکنون ۲۰۸ دستگاه تاکسی جایگزین شده‌اند. براساس اعلام مدیریت حمل‌ونقل و ترافیک و ناوگان، تا پایان سال گذشته ۳۱۴ دستگاه تاکسی مشمول طرح نوسازی بودند و نوسازی ۲۰۸ دستگاه به معنای تحقق حدود ۶۶ درصد برنامه این بخش است. ادامه این طرح تا پوشش کامل ناوگان در دستور کار قرار دارد.

در کنار جوان‌سازی ناوگان، حرکت تدریجی به سمت خودروهای کم‌آلاینده و توسعه زیرساخت مورد نیاز حمل‌ونقل برقی نیز بخشی از جهت‌گیری آینده جزیره است. محدود بودن مسافت‌های درون جزیره‌ای، امکان متمرکز کردن شبکه شارژ و اهمیت ملاحظات زیست‌محیطی در یک مقصد گردشگری، کیش را به یکی از نقاط مناسب برای توسعه تدریجی حمل‌ونقل پاک تبدیل می‌کند.

محیط کسب‌وکار: کوتاه شدن مسیر مجوزها و استفاده از ظرفیت‌های قانونی منطقه آزاد

در حوزه محیط کسب‌وکار، کاهش زمان انجام فرآیندهای اداری یکی دیگر از محورهای عملکرد بوده است. زمان تمدید مجوزهای اقتصادی به دو روز کاهش یافته و توسعه خدمات الکترونیکی با هدف کاستن از مراجعه و رفت‌وآمد فعالان اقتصادی دنبال شده است.

هم‌زمان، کاهش سهم سازمان از برخی تعرفه‌های وارداتی، اخذ مصوبات مرتبط با واردات تلفن همراه، فعال‌سازی ظرفیت واردات کالای ملوانی و استفاده از مزیت‌های قانونی مناطق آزاد در دستور کار قرار گرفته است.

این اقدام‌ها در کنار تسهیلات مالی و حمایت‌های دوره بحران، مجموعه‌ای از سیاست‌های مالی، مقرراتی و اجرایی را برای کاهش هزینه و زمان فعالیت اقتصادی تشکیل می‌دهد.

برگزاری میز خدمت سه‌روزه وزارت اقتصاد نیز مسیردسترسی اصناف و فعالان اقتصادی به برخی سامانه‌ها و تسهیلات حمایتی را کوتاه‌تر کرد. در محیطی که تصمیم سرمایه‌گذار علاوه بر مشوق‌های مالی به سرعت و پیش‌بینی‌پذیری فرآیندهای اداری وابسته است، کاهش زمان صدور و تمدید مجوز و دسترسی مستقیم‌تر به خدمات دولتی می‌تواند بخشی از مزیت رقابتی منطقه آزاد را بازسازی کند.

پیوند زیرساخت، سرمایه‌گذاری و خدمات؛ ویژگی اصلی کارنامه ۲۰ ماهه

مرور اقدام‌های ۲۰ ماه گذشته نشان می‌دهد بخش‌های مختلف این کارنامه را نمی‌توان جدا از یکدیگر بررسی کرد. ۹۸ همت قرارداد سرمایه‌گذاری جدید بدون آب، برق، حمل‌ونقل و مسکن و نیروی انسانی امکان تبدیل شدن به پروژه‌های پایدار را ندارد؛ همان‌گونه که رشد گردشگری بدون فرودگاه، بندر، شرکت هواپیمایی، ظرفیت اقامتی و خدمات درمانی مناسب نمی‌تواند استمرار پیدا کند.

در سوی دیگر، تعیین تکلیف پروژه‌های متوقف‌شده و بازگرداندن بیش از ۴۱۱ هکتار زمین به چرخه مدیریت عمومی، به استفاده مؤثرتر از منابع موجود مربوط می‌شود؛ در حالی که توسعه انرژی خورشیدی، ماندگاری نیروی انسانی، رونق حمل‌ونقل و ایجاد پروژه‌های جدید، ظرفیت‌های مورد نیاز آینده جزیره را هدف قرار داده است.

برنامه ماه‌های پیش رو نیز ادامه همین مسیر را نشان می‌دهد. بهره‌برداری از بیش از ۷۰ هزار میلیارد تومان پروژه تا روز کیش و آغاز عملیات اجرایی حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان طرح جدید، به‌عنوان یکی از واقعی از طرح‌ها، پایداری آب و برق، افزایش کیفیت خدمات، ماندگاری نیروی انسانی، رونق کسب‌وکارها، افزایش دسترسی هوایی و دریایی و نحوه استفاده مجدد از اراضی و دارایی‌های بازگشته، شاخص‌هایی هستند که در ادامه می‌توانند اثر بلندمدت این اقدام‌ها را نشان دهند.

آنجه امروز در کارنامه ۲۰ ماهه کیش قابل مشاهده است، حرکت هم‌زمان در دو مسیر است؛ از یک سو فعال‌سازی ظرفیت‌هایی که طی سال‌ها متوقف یا بلاتکلیف مانده بودند و از سوی دیگر ایجاد زیرساخت‌ها و پروژه‌های جدید برای آینده. مسیری که از سرمایه‌گذاری و رفع موانع پروژه‌ها آغاز می‌شود، به آب و انرژی، مسکن، سلامت، گردشگری و حمل‌ونقل می‌رسد و در کنار آن، صیانت از زمین، حفظ دارایی‌های راهبردی، حمایت از فعالان اقتصادی و افزایش تاب‌آوری جزیره را نیز دربرمی‌گیرد.

نوسازی حمل‌ونقل: ورود ۳۸۵۰ خودروی جدید و جایگزینی تاکسی‌های فرسوده

نوسازی ناوگان خودرویی کیش نیز در ۲۰ ماه گذشته با ورود حدود سه هزار و ۸۵۰ خودروی جدید

